

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΤΗΣ 17/3/2020
ΠΕΡΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Τελευταία ενημέρωση 15 Απριλίου 2020

Το παρόν αποτελεί ερμηνευτικό κείμενο ερωτο-απαντήσεων σε σχέση με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της 17.03.2020 (εφεξής και ως η «Απόφαση»), με την οποία απαγορεύτηκαν οι ανοιχτές πωλήσεις ή άλλες συναλλαγές, οι οποίες δημιουργούν ή αυξάνουν την καθαρή αρνητική θέση σε μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

1. Ποια χρηματοπιστωτικά μέσα αφορά η Απόφαση;

Η Απόφαση αφορά μετοχές εισηγμένες στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, για τις οποίες η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι η αρμόδια εποπτική αρχή κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 236/2012 (βλ. σχετικά μητρώο ΕΑΚΑΑ). Ισχύει επίσης για όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της καθαρής αρνητικής θέσης.

Παράγωγα προϊόντα επί δεικτών που περιέχουν στη σύνθεσή τους μετοχές που αφορά η Απόφαση, σε ποσοστό άνω του 50% της στάθμησης του δείκτη, και παράγωγα προϊόντα με υποκείμενο τίτλο μετοχές που αφορά η Απόφαση, λαμβάνονται επίσης υπόψη για τον υπολογισμό της καθαρής αρνητικής θέσης.

Η καθαρή αρνητική θέση είναι το σύνολο όλων των αρνητικών θέσεων μείον το σύνολο όλων των θετικών θέσεων ενός επενδυτή σε σχέση με τις μετοχές που αφορά η Απόφαση και σε σχέση με όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα με υποκείμενο τίτλο τις μετοχές αυτές.

2. Κατά τη χρονική περίοδο που ισχύει η απαγόρευση, τι πρέπει να προσέχει ένας επενδυτής πριν διενεργήσει μια συναλλαγή;

Πριν ο επενδυτής δώσει εντολή πώλησης για μια από τις μετοχές που αφορά η Απόφαση, θα πρέπει να είναι σίγουρος ότι ο αριθμός των προς πώληση μετοχών δεν θα δημιουργήσει καθαρή αρνητική θέση, ούτε θα αυξήσει μια υφιστάμενη καθαρή αρνητική θέση.

Πριν τη διενέργεια συναλλαγών σε παράγωγα, των οποίων υποκείμενος τίτλος είναι οποιαδήποτε από τις μετοχές που αφορά η Απόφαση, ή σε παράγωγα προϊόντα επί δείκτη μετοχών αποτελούμενο άνω του 50% από μετοχές που αφορά η Απόφαση, ο επενδυτής θα πρέπει να προσέξει, ώστε οι συναλλαγές αυτές να μη δημιουργήσουν καθαρή αρνητική θέση ή να μην αυξήσουν μια υφιστάμενη καθαρή αρνητική θέση.

3. Επιτρέπεται η δημιουργία καθαρών αρνητικών θέσεων εντός της ίδιας συνεδρίασης;

Όχι, η δημιουργία ή η αύξηση καθαρής αρνητικής θέσης, κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασης απαγορεύεται, ακόμα και στην περίπτωση που ο επενδυτής προτίθεται να κλείσει τη θέση πριν τη λήξη της συνεδρίασης.

4. Επιτρέπεται η δημιουργία αρνητικής καθαρής θέσης σε οποιαδήποτε από τις μετοχές που αφορά η Απόφαση, μέσω παράγωγων προϊόντων;

Απαγορεύεται η χρήση παράγωγων προϊόντων για τη δημιουργία καθαρής αρνητικής θέσης, ωστόσο επιτρέπεται η χρήση παράγωγων προϊόντων για λόγους αντιστάθμισης ή δημιουργίας/μετακύλησης μιας θετικής θέσης.

Επιτρέπεται επενδυτής να πουλήσει παράγωγα σε δείκτη (π.χ. FTSE/ASE-25) για αντιστάθμιση χαρτοφυλακίου που δεν αντιστοιχεί με ακρίβεια σε κάθε μετοχή του δείκτη αρκεί να μπορεί ο επενδυτής

να αποδείξει, αφενός, πως δεν υπάρχουν άλλα παράγωγα πιο κατάλληλα για αντιστάθμιση του χαρτοφυλακίου του και, αφετέρου, πως η συσχέτιση μεταξύ των παραγώγων αυτών και του χαρτοφυλακίου του είναι μεγάλη. Η συνολική αξία του χαρτοφυλακίου μετοχών θα πρέπει να είναι ίση ή μεγαλύτερη της ονομαστικής αξίας της αρνητικής θέσης από παράγωγα λαμβανομένης υπόψη και της τιμής delta τυχόν δικαιωμάτων προαίρεσης.

Επενδυτής ο οποίος αντισταθμίζει short παράγωγο με long θέση σε μετοχή ή το ανάποδο δεν επιτρέπεται να κλείσει το long σκέλος ή να αφήσει να λήξει χωρίς να πράξει το ίδιο και για το short σκέλος.

Καθαρές αρνητικές θέσεις, μέσω παραγώγων προϊόντων, που προϋπήρχαν της έναρξης ισχύος της Απόφασης, δεν εμπίπτουν στην απαγόρευση. Επιπρόσθετα, οι επενδυτές που είχαν ήδη καθαρή αρνητική θέση, η οποία μετά την έναρξη ισχύος της Απόφασης αυξήθηκε λόγω διακυμάνσεων στην αγορά, δεν υποχρεούνται να μειώσουν τη θέση αυτή.

Η διακράτηση προϋπάρχουσας της απαγόρευσης καθαρής αρνητικής θέσης, δεν απαγορεύεται.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναγνωρίζει ότι οι επενδυτές που είχαν καθαρές αρνητικές θέσεις πριν την έναρξη ισχύος της Απόφασης, σε οποιαδήποτε από τις μετοχές που αφορά η Απόφαση, μέσω παραγώγων προϊόντων που λήγουν, επιτρέπεται να διακρατήσουν/μετακυλήσουν τη θέση τους, ακόμα και αν η διακράτηση/μετακύληση αυτή δημιουργεί καθαρή αρνητική θέση με μεταγενέστερη ημερομηνία λήξης, με την προϋπόθεση ότι η διακρατημένη/μετακυλημένη καθαρή αρνητική θέση δεν είναι αυξημένη σε σχέση με την καθαρή αρνητική θέση πριν την έναρξη ισχύος της Απόφασης.

5. Τι ισχύει για εντολές που δεν είχαν εκτελεστεί όταν τέθηκε σε ισχύ η Απόφαση, οι οποίες αν εκτελεστούν θα δημιουργήσουν ή θα αυξήσουν μια αρνητική καθαρή θέση;

Ο επενδυτής πρέπει να ακυρώσει τις εντολές αυτές.

6. Μπορείτε να διευκρινίσετε τις εξαιρέσεις σε σχέση με τους ειδικούς διαπραγματευτές;

Η εξαίρεση ισχύει για τις συναλλαγές ειδικών διαπραγματευτών σε σχέση με τις δραστηριότητες των ειδικών διαπραγματευτών που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 236/2012.

Η εξαίρεση δεν ισχύει για συναλλαγές όπου ένας επαγγελματίας διαμεσολαβητής διενεργεί για ίδιο λογαριασμό και όχι για σκοπούς ειδικής διαπραγμάτευσης.

Κάθε επαγγελματίας διαμεσολαβητής που θεωρεί ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Απόφασης, οφείλει, ανά πάσα στιγμή, να παρέχει στοιχεία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, εφόσον του ζητηθούν, που θα αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή του με τα ανωτέρω προβλεπόμενα.

7. Οι συναλλαγές παραγώγων επί δεικτών επιτρέπονται, όταν στη σύνθεση του δείκτη περιλαμβάνονται μία ή περισσότερες από τις μετοχές που αφορά η Απόφαση;

Η δημιουργία ή η αύξηση καθαρής αρνητικής θέσης μέσω παραγώγων προϊόντων επί δεικτών εξαιρούνται της απαγόρευσης, με την προϋπόθεση ότι στη σύνθεση του δείκτη δεν περιλαμβάνονται μετοχές που αφορά η Απόφαση, σε ποσοστό άνω του 50% της στάθμισης του δείκτη.

Απαγορεύεται η καθαρή αρνητική θέση σε μια ή περισσότερες από τις μετοχές που αφορά η Απόφαση, η οποία προκύπτει από συνδυασμό παραγώγων επί δεικτών και άλλων συναλλαγών.

Υπενθυμίζεται η υποχρέωση γνωστοποίησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των καθαρών αρνητικών θέσεων με βάση το χαμηλότερο όριο (0,1%) που όρισε η ΕΑΚΑΑ με την πρόσφατη απόφασή της την 16η Μαρτίου 2020.

Τέλος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συστήνει στους επενδυτές να προβαίνουν σε σχετική αναφορά στο πεδίο «σχόλια», της γνωστοποίησης, όταν η μεταβολή της θέσης οφείλεται σε συναλλαγές επί δεικτών.

